

Otázky ke státní závěrečné zkoušce z ekonomie pro bakalářské studium

- 1. Chování spotřebitele a formování poptávky** (celkový a mezní užitek, zákon klesajícího mezního užitku, rovnováha spotřebitele, zákon rovnosti mezních užitků na peněžní jednotku, cenové a necenové faktory poptávky, elasticita poptávky, geometrická analýza rovnováhy spotřebitele; cenová elasticita poptávky u vybraných výrobků a využití v marketingu)
- 2. Teorie výroby a mezní produkt** (produkční funkce, celkový produkt, průměrný produkt, mezní produkt, zákon klesajících výnosů, výnosy z rozsahu, krátké období, dlouhé období; celkový příjem, průměrný příjem, mezní příjem v podmínkách dokonalé a nedokonalé konkurence)
- 3. Analýza nákladů a formování nabídky** (variabilní náklady, fixní náklady, celkové náklady, explicitní a implicitní náklady, průměrné a mezní náklady; příjmy a rovnováha firmy, zisk celkový, čistý a účetní)
- 4. Firma v podmínkách dokonalé konkurence** (křivka poptávky, příjmy v dokonalé konkurenci, podmínka rovnováhy, křivka nabídky a bod uzavření firmy, bod vyrovnání nákladů s výnosy, cenová elasticita nabídky, tržní rovnováha v dokonalé konkurenci)
- 5. Firma v nedokonalé konkurenci** (příčiny vzniku nedokonalé konkurence, rovnováha firmy v nedokonalé konkurenci, monopolní síla, neefektivnost monopolu, oligopol smluvní, oligopol s dominantní firmou, monopolistická konkurence, regulace monopolu)
- 6. Trh kapitálu** (kapitál, investice, nabídka na trhu kapitálu, úrok a úroková míra, mezní náklady na kapitál, příjem z mezního produktu kapitálu, poptávka na trhu kapitálu, rovnováha na trhu kapitálu, současná hodnota toku očekávaných budoucích výnosů, Tobinovo q)
- 7. Trh práce** (trh práce v podmínkách dokonalé konkurence, poptávka po práci, nabídka práce, substituční a důchodový efekt, rovnováha na trhu práce; trh práce v podmínkách nedokonalé konkurence, bilaterální monopol, monopson)
- 8. Hospodářská politika** (tržní selhání, ekonomické funkce vlády, cíle hospodářské politiky vlády, nástroje zásahů státu do ekonomiky; hospodářská politika ČR a naplňování hlavních cílů v současnosti)
- 9. Makroekonomický produkt** (hrubý domácí produkt, hrubý národní produkt, národní důchod, nominální a reálný produkt, metody měření makroekonomického produktu, mezinárodní srovnávání HDP a ekonomické úrovně, HDI - Index lidského rozvoje; nominální HDP v ČR)
- 10. Agregátní poptávka a nabídka** (definice agregátní poptávky a nabídky, příčiny změn agregátní poptávky a nabídky, keynesiánská a klasická křivka agregátní nabídky v krátkém a dlouhém období; poptávkové šoky ve světové ekonomice)
- 11. Celkové výdaje a produkt** (dvousektorový model, graf funkce spotřeby a úspor, mezní sklon ke spotřebě a k úsporám, jednoduchý výdajový multiplikátor; spotřeba a úspory domácností v ČR)
- 12. Třísektorový a čtyřsektorový model** (multiplikátor vládních výdajů, mezní míra zdanění; čistý export, multiplikátor otevřené ekonomiky, mezní sklon k dovozu; odvětvové multiplikátory v české ekonomice)
- 13. Veřejné finance** (veřejné finance a jejich složky, definice státního rozpočtu a jeho struktura, daňová soustava ČR, přímé a nepřímé daně, funkce státního rozpočtu, deficit státního rozpočtu, státní dluh a veřejný dluh; objem výdajů státního rozpočtu v ČR)
- 14. Fiskální politika** (cíle fiskální politiky, nástroje fiskální politiky, důsledky veřejného dluhu, celkové daňové zatížení, příčiny růstu daňového zatížení a veřejných výdajů, expanzivní a restriktivní fiskální politika; Lafferova křivka a fiskální politika v ČR)

15. **Trh peněz** (funkce peněz, peněžní agregáty, komerční banky, úroková sazba a úroková míra, nominální a reálná úroková sazba, motivy držby peněz, generování bankovních peněz, multiplikátor bankovních peněz, destrukce vkladů; komerční banky v ČR)
16. **Měnová politika** (centrální banka, nabídka peněz, poptávka po penězích, nepřímé nástroje monetární politiky, přímé nástroje monetární politiky, cíle měnové politiky, expanzivní a restriktivní měnová politika, kvantitativní teorie peněz; diskontní sazba ČNB)
17. **Inflace** (definice inflace, míra inflace, cenové indexy pro vyjádření míry inflace, index spotřebitelských cen, index cen výrobců, deflátor HDP, rozdíl mezi CPI a deflátorem HDP, deflace a dezinflace, formy inflace; vývoj míry inflace v ČR a ve světě)
18. **Inflace a nezaměstnanost** (měření nezaměstnanosti, agregátní poptávka po práci a nabídka práce, příčiny a formy nezaměstnanosti, přirozená míra nezaměstnanosti, důsledky nezaměstnanosti, Okunův zákon, původní, modifikovaná a rozšířená Phillipsova křivka; míra nezaměstnanosti v ČR a EU)
19. **Měnový kurz** (valuty a devizy, měnový kurz, parita kupní síly, absolutní a relativní forma teorie parity kupní síly, depreciace, devalvace, apreciacie, revalvace, intervence centrální banky na devizových trzích; přednosti a nevýhody nahrazení české koruny společnou měnou euro)
20. **Platební bilance** (definice a struktura platební bilance, obchodní bilance, faktory ovlivňující stav a vývoj obchodní bilance, míra otevřenosti ČR a vývoj čistého exportu, zahraniční dluh; devizové rezervy ČNB a zahraniční dluh ČR)
21. **Mezinárodní obchod** (míra otevřenosti ekonomiky, absolutní a komparativní výhoda, příčiny mezinárodního pohybu kapitálu, formy mezinárodní ekonomické integrace, volná koordinace ekonomických intervencí – WTO, WB, IMF, OECD, G 7)

Literatura povinná:

- HÁJEK, Ladislav. *Ekonomie a ekonomika*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009. ISBN 978-80-7435-013-9.
- HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 5. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2011. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-006-5.
- MACÁKOVÁ, Libuše. *Mikroekonomie: základní kurs*. 11. vyd. Slaný: Melandrium, 2010. ISBN 978-80-86175-70-6.
- PAVELKA, Tomáš. *Makroekonomie: základní kurz*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium, 2007. ISBN 978-80-86175-58-4.

Literatura doporučená:

- HÁJEK, Ladislav a Ján KRÁLIK. *Ekonomía a hospodárska politika v ekonomike SR a ČR*. Bratislava: Bratia Sabovci, Zvolen 2012, ISBN 978-80-557-0473-9.
- SAMUELSON, Paul Anthony a William D. NORDHAUS. *Ekonomie*: 13. vydání. Praha: NS Svoboda, 1991, 1995, 2002. ISBN 978-80-205-0590-3.
- SAMUELSON, Paul Anthony a William D. NORDHAUS. *Ekonomie*: 18. vydání. Praha: NS Svoboda, 2007. ISBN 978-80-205-0590-3.
- SIRŮČEK, Pavel. *Ekonomie: pro přijímací zkoušky na navazující magisterský studijní program na VŠE v Praze*. 2., přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0855-9.
- VLČEK, J.: *Makroekonomie a ekonomická analýza*. Praha: Wolters Kluwer 2017, ISBN 978-80-7552-794-3